



**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET SPLIT**

ZAVRŠNI RAD

**PRIMJENA OPĆE UREDBE O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA NA
ZAPISNIKU O OČEVIDU PROMETNIH NESREĆA**

Mentor:

Prof. dr. sc. Marko Hell

Student:

Andrija Margeta

Split, kolovoz 2019. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. OPĆA UREDBA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA	5
3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA	7
4. OSOBNI PODACI	8
4.1. Obrada osobnih podataka	9
4.2. Načela obrade osobnih podataka	10
4.3. Pravni temelj obrade osobnih podataka.....	11
4.4. Prava građana/ispitanika.....	12
5. VODITELJ/ IZVRŠITELJ OBRADE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA	14
5.1. Obveze voditelja zbirke osobnih podataka.....	14
5.2. Službenik za zaštitu osobnih podataka	16
5.3. Davanje osobnih podataka drugim primateljima.....	17
5.4. Međunarodna razmjena osobnih podataka	18
5.5. U koje svrhe kompanije koriste osobne podatke	19
5.6. Sankcioniranje povreda opće uredbe o zaštiti osobnih podataka	20
6. PROMETNA NESREĆA.....	21
6.1. Postupanje policije u slučaju prometne nesreće	21
6.2. Dokumentacija očevida prometne nesreće	23
6.3. Zapisnik o očevidu prometne nesreće- dijelovi.....	24
6.4. Zapisnik o očevidu /Uredba o zaštiti osobnih podataka	27
7. ZAKLJUČAK	32
8. POPIS LITERATURE	33

1. UVOD

Prikupljanje, obrada i korištenje podataka uz prikupljanje obavijesti predstavljaju jedan od temelja policijskih poslova. Osobni podaci jedno su od najosjetljivijih područja za građane, ali i rad istražnih tijela, stoga ne čudi višestruka, zakonodavna i podzakonodavna uređenost ovog područja. Temeljna zaštita podataka normirana je Ustavom RH, a na zakonskoj razini opći okvir čine: Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takovih podataka (NN 42/18), te Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (NN 105/04) i Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka (NN 139/04), Pravilnikom o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova (NN 107/12). Prikupljanje i obrada podataka, kao policijska ovlast utvrđeni su Zakonom o policijskim poslovima i ovlastima (NN76/09.,92/14).

Važna kategorija prilikom korištenja podataka je njihova zaštita. Zaštita osobnih podataka ustavna je kategorija zajamčena svima¹ te se svakome jamči sigurnost i tajnost osobnih podataka.

Cilj ovog rada je na dogovarajući načni analizirati osnovne pojmove koji se vežu uz osobne podatke i novu Uredbu o zaštiti osobnih podataka, te primjenu navedene Uredbe na Zapisniku o očevidu prometne nesreće, te uočavanje eventualnih problema koji se mogu pojaviti primjenom Uredbe.

Ovaj završni rad se sastoji od 6 dijelova uz uvod i sažetak. Prvo poglavlje odnosi se na uvod. U drugom poglavlju rada objašnjena je Opća uredba o zaštiti osobnih podataka temelj njenog nastanka i što ona obuhvaća. U trećem poglavlju rada objašnjena je Agencija za zaštitu osobnih podataka sa sa poslovima i ovlastima koje obavlja. U četvrtom poglavlju rada objašnjeni su pojmovi osobnog podatka, načela obrade osobnih podataka, pravni temelj obrade osobnih podataka kao i prava građana. U petom poglavlju objašnjeni su funkcije voditelja i izvršitelja obrade zaštite osobnih podataka. U šestom poglavlju objašnjen je pojam prometne nesreće, način postupanja policije u slučaju prometne nesreće, Zapisnik o očevidu te kako je i u kojoj mjeri Uredba o zaštiti osobnih podataka utjecala na Zapisnik o očevidu.

¹ Ustav RH, NN 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14

U pisanju ovog rada korištene su metoda kompilacije, metoda deskripcije i opisna metoda, odnosno prikupljeni su, korišteni i interpretirani podaci iz dostupne literature, izvora, akademskih članaka, jednako kao i on – line podaci.

2. OPĆA UREDBA O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

Nakon dugog pregovaranja usvojena je Opća uredba (EU) 2016/679 koja je stupila na snagu 25. svibnja 2016. godine i koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj od 25. svibnja 2018. godine. Uredbom je uvedena obveza voditelja obrade i izvršitelja obrade na čuvanje dokumentacije odnosno na procese obrade za koje su odgovorni, umjesto obveze obavješćivanja nadzornog tijela za zaštitu osobnih podataka koja je propisana člankom 18. i 19. Direktive 95/46/EZ. Ovim promjenama došlog je do smanjenja administrativnih obveza voditelja obrade. S druge strane, uveo se veliki broj novih obveza koje će obrađivati nacionalna samostalna nadzorna tijela i subjekti koji obrađuju podatke.

Pet obveza koje se smatraju vrlo bitnima za zaštitu osobnih podataka²:

1. obveza voditelja obrade da prije predviđene obrade podataka koja predstavlja veći stupanj rizika, zatraži od Agencije stručno mišljenje o tome da li je osiguran zadovoljavajući stupanj mjera zaštite,
2. obvezu davanja suglasnosti na sadržaj kodeksa ponašanja odnosnih na zaštitu osobnih podataka slijedom zahtjeva voditelja obrade i drugih subjekata koji obrađuju podatke,
3. obvezu certificiranja određenih procesa obrade kao sigurne,
4. mogućnost sudjelovanja u zajedničkim nadzorima u inozemstvu s drugim nadležnim inozemnim tijelima za zaštitu osobnih podataka, kao i osiguranje takvih nadzora u Hrvatskoj,
5. obvezu neposrednog izricanja novčanih kazni za određene povrede odredbi Opće uredbe.

Regulativa o zaštiti podataka uključuje:

1. Uredbu 2016/679 Europskog Parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. godine o zaštiti fizičkih osoba glede obrade osobnih podataka i slobodnog kretanja takvih podataka, kojoj se ujedno ukida Direktiva 95/46/EZ. (Službeni list Europske unije L 119/1 od 4.5.2016).³

2. Direktiva 2016/680 Europskog Parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. godine o zaštiti fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhu prevencije, istrage, otkrivanja ili progona krivičnih djela ili izvršenja kaznenih sankcija te o

² Službeni list Europske unije L 119/16 od 4.5.2016

³ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html (10.07.2018.)

slobodnom kretanju takvih podataka i obavezno ukidanje Okvirne odluke Vijeća 2008/977/JHA.⁴

U Republici Hrvatskoj nadvedene direktivne Europske unije regulirane su Zakonom o provedbi Opće uredbe (Narodne novine", broj 42/18).⁵

Tehnološki razvoj i novi način obrade osobnih podataka, kako u svijetu tako i u Europskoj uniji, nužno su doveli do potrebe donošenja novog instrumenta koji će osigurati zaštitu prava i temeljnih sloboda pojedinaca u vezi s obradom njihovih osobnih podataka.

Uredbe moderniziraju i unapređuju područje zaštite osobnih podataka u cijeloj Europskoj uniji. Uredba Europske unije direktno se primjenjuje u državama članicama Unije bez potrebe za dodatno prenošenje u nacionalno zakonodavstvo.

⁴ Službeni list Europske unije L119/89

⁵ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb

3. AGENCIJA ZA ZAŠTITU OSOBNIH PODATAKA

Agencija za zaštitu osobnih podataka je pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka kojim se osigurava provedba Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća do 27.04.2016. do zaštiti pojedinaca u svezi sa obradbom osobnih podataka. Agencija je uspostavljena i djeluje samostalno i neovisno o izvršnoj i zakonodavnoj vlasti, ne primajući upute i naloge od bilo kojeg državnog tijelca.⁶

Glavni zadaci Agencije za zaštitu osobnih podataka su učinkovito djelovanje na ispunjavanju prava i obaveza iz područja zaštite osobnih podataka koje se Republici Hrvatskoj nameću kao punopravnoj članici Europske unije i Vijeća Europe, povećanje odgovornosti svih sudionika u procesu obrade osobnih podataka vezano za primjenu propisa koji su obuhvaćeni zakonskim okvirom zaštite osobnih podataka u Republici Hrvatskoj.⁷

Zadaca Agencije je podizanje razine svijesti sudionika o važnosti zaštite osobnih podataka i o njihovim pravima i obvezama, predlaganje mjera za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za zaštitu osobnih podataka kao i provedba poslova koji proizlaze iz Uredbe o zaštiti osobnih podataka.⁸

Misija Agencije za zaštitu osobnih podataka je izvršavanje nadzora nad provođenjem propisa o zaštiti osobnih podataka, te omogućavanje ostvarivanja tog prava svakom pojedincu u Republici Hrvatskoj.⁹

Vizija Agencija za zaštitu osobnih podataka je da ulaže napore da zaštita osobnih podataka kao jedno od temeljnih ljudskih prava postane opće prihvaćeno načelo rada svih koji se okoriste osobnim podacima.¹⁰

⁶ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb

⁷ Dragičević, D., (2015.) Pravna informatika i pravo informacijskih tehnologija, Narodne novine, Zagreb

⁸ <http://azop.hr/djelatnost-agencije> (20.07.2018)

⁹ Ibid

¹⁰ Ibid

4. OSOBNI PODACI

Sam naziv osobni govori kako bi to trebali biti podaci koji pripadaju određenom pojedincu i taj ih pojedinac ima pravo zadržati za sebe ili podijeliti s kim to želi s obzirom na svoje potrebe i interese.

Osobni podaci su svi podaci koji se odnose na pojedinca čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi. Pojedinac čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca.¹¹

Dakle, jako je širok spektar što su osobni podaci, no jednostavnije rečeno to su: ime i prezime, identifikacijski broj, datum rođenja, spol, slika, glas, video, adresa, stručna sprema, broj telefona, IP adresa, povijest bolesti, ako takvi podaci mogu dovesti do izravnog ili neizravnog identificiranja pojedinca. Sve ono što jesmo, što čitamo, radimo, kupujemo, koristimo, kuda idemo, s kim se družimo i komuniciramo bilo telefonski ili elektroničkim putem, sve može biti snimljeno i pohranjeno i u određenom trenutku identifikacijom može postati koristan, ili pak opasan osobni podatak, koji se na bilo koji način mora zaštititi od javnosti, ili od moguće zlouporabe.¹²

Ljudi su osobito osjetljivi kad se evidentiraju njihovi intimni podaci (primjerice podaci o zdravlju i seksualnom životu, podaci vezani uz etničku ili vjersku pripadnost, socijalni status, informacije o broju socijalnog i zdravstvenog osiguranja, broju bankovnog računa, brojevima kreditnih kartica) stoga se nastoji zakonskim mjerama obvezati posjednike takvih podataka da ih zaštite i da se prema njima odnose s dužnom pozornošću prilikom obradbe, pohranjivanja ili ažuriranja.¹³

¹¹ Klarić, M., (2016.) Zaštita osobnih podataka i Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 53, 4, str. 976-979

¹² <https://gdprinformer.com/hr/gdpr-clanci/gdpr-osobni-podaci> (14.08.2019)

¹³ Sudar-Kulčar, M: Zaštita privatnosti i sigurnost pohranjenih podataka s osvrtnom na izravni (direktni) marketing, Politička misao, Vol. XLII, (2005.), br. 4, str. 102

4.1. Obrada osobnih podataka

Obrada podataka obuhvaća provjeru i analizu prikupljenih podataka, kako bi se u svakom trenutku određeni podatak, koji je već unesen u službene zbirke, može dodatno provjeriti, ispraviti, izbrisati ili ako je potvrđen ostaviti istim. Treba naglasiti da obrada podataka počinje već prikupljanja budući da se već tada treba znati koji podaci će se prikupljati, s kojom svrhom i za što će kasnije biti upotrijebljeni, tj. u koju zbirku će biti uneseni. Važno je da se prilikom obrade određenog podatka u svakom trenutku zna o kakvom podatku se radi, što omogućava procjena, koja je svrha obrade, koji su koraci poduzeti i koji su daljnji koraci, tj. u kojem dijelu se nalazi te koje su mjere zaštite poduzete.¹⁴

Obrada znači svaki postupak ili skup postupaka koji se obavljaju na osobnim podacima ili na skupovima osobnih podataka, bilo automatiziranim bilo neautomatiziranim sredstvima kao što su prikupljanje, bilježenje, organizacija, strukturiranje, pohrana, prilagodba ili izmjena, pronalaženje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom, širenjem ili stavljanjem na raspolaganje na drugi način, usklađivanje ili kombiniranje, ograničavanje, brisanje ili uništavanje.¹⁵

Opća uredba o zaštiti osobnih podataka obuhvaća obradu podataka zaposlenika, potrošača i klijenata, građana od strane državne administracije, pacijenata, učenika, studenata, članova udruga, korisnika društvenih mreža.

Također, ovom uredbom obuhvaćene su one djelatnosti koje se bave obradom osobnih podataka visokog rizika za koje će biti potrebno provesti procjenu učinka. To su obrade koje se odnose na sustavnu i opsežnu procjenu osobnih aspekata pojedinaca, opsežnu obradu posebnih kategorija podataka ili podataka o kaznenim osudama ili kažnjivim djelima.¹⁶

¹⁴ <https://medium.com/@daliborkunic/uredba-eu-o-zaštiti-osobnih-podataka-928f2e73c36e>
(16.08.2019)

¹⁵ [https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-\(EU\)-2016/679](https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-(EU)-2016/679)
(21.07.2018)

¹⁶ <https://azop.hr/prava-ispitanika/detaljnije/posebne-kategorije-osobnih-podataka> (21.07.2018)

4.2. Načela obrade osobnih podataka

Načela sistematiziraju određena pravila i pridonose boljem razumijevanju, predstavljaju najviše norme pravnog sustava kojima se izražavaju temeljne vrijednosti s kojima se moraju uskladiti i tumačiti ostale pravne norme i radnje.¹⁷

Načela obrade osobnih podataka prema Uredbi su:

- Zakonitost, poštenosti i transparentnost

Podaci moraju biti zakonito, pošteno i transparentno obrađivani s obzirom na ispitanika.

- Ograničavanje svrhe

Osobni podaci moraju biti prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te se dalje ne smiju obrađivati na način koji nije u skladu s tim svrhama.

- Smanjenje količine podataka

Osobni podaci primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhu koje se obrađuje.

- Točnost

Osobni podaci moraju biti točni po potrebi i ažurni.

- Ograničenje pohrane

Osobni podaci moraju biti čuvani u obliku koji omogućuje identifikaciju ispitanika samo onoliko dugo koliko je potrebno.

- Cjelovitost i provjerljivost

Osobni podaci moraju biti obrađivani na način kojim se osigurava odgovarajuća sigurnost osobnih podataka, uključujući zaštitu od neovlaštene ili nezakonite obrade te od slučajnog gubitka, uništenja ili oštećenja primjenom odgovarajućih tehničkih ili organizacijskih mjera.

¹⁷ Harašić, Ž.: Dometi sistemskog tumačenja u pravu; Zbornik pravnog fakulteta u Splitu br.2/209

- Pouzdanost

Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost s prethodnim načelima te mora biti u mogućnosti isto i dokazati.

4.3. Pravni temelj obrade osobnih podataka

Za zakonitu obradu osobnih podataka potrebno je ispuniti barem jedno od narednih pravnih temelja:¹⁸

- ispitanik je dao privolu za obradu svojih osobnih podataka u jednu ili više posebnih svrha - privola je dobrovoljno, posebno, informirano i nedvosmisleno izražavanje želja ispitanika kojim on izjavom ili jasnom potvrdnom radnjom daje pristanak za obradu osobnih podataka koji se na njega odnose, Uredbom se među ostalim utvrđuje da uvjet dobrovoljnosti nije ispunjen ako ispitanik nema istinski ili slobodan izbor ili ako nije u mogućnosti odbiti ili povući privolu bez posljedica,
- obrada je nužna za izvršavanje ugovora u kojem je ispitanik stranka ili kako bi se poduzele radnje na zahtjev ispitanika prije sklapanja ugovora (npr. obrada podataka tražitelja posla radi pozivanja na testiranje);
- obrada je nužna radi poštovanja pravnih obveza uvođenja,
- obrada je nužna kako bi se zaštitili ključni interesi ispitanika ili druge fizičke osobe,
- obrada je nužna za izvršavanje zadaće od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade,
- obrada je nužna za potrebe legitimnih interesa voditelja obrade ili treće strane, osim kada su od tih interesa jači interesi ili temeljna prava i slobode ispitanika koji zahtijevaju zaštitu osobnih podataka, osobito ako je ispitanik dijete, s time da se ova točka ne odnosi na obradu koju provode tijela javne vlasti pri izvršavanju svojih zadaća.

¹⁸ <http://azop.hr/info-servis/detaljnije/vodic-kroz-opcu-uredbu-o-zastiti-podataka> (15.07.2018.)

4.4. Prava građana/ispitanika

Voditelj obrade dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se ispitaniku pružile sve informacije o aspektima obrade osobnih podataka te o pravima ispitanika na pristup svojim podacima, brisanje podataka, ograničenje obrade, prenosivost podataka, upućivanje prigovora te u vezi s automatiziranim pojedinačnim donošenjem odluka ¹⁹.

Prava građana /ispitanika ²⁰

- transparentnost : pružanje informacija prilikom prikupljanja osobnih podatak kada voditelj obrade mora među ostalim informacijama obavijestiti ispitanika i o svojem identitetu i kontakt podacima, svrhama obrade i pravnoj osnovi za obradu podataka, primateljima, iznošenju u treće zemlje, razdoblju pohrane, mogućnosti povlačenja privole, itd.;
- pristup podacima : dobiti od voditelja obrade potvrdu obrađuju li se osobni podaci koji se odnose na njega te ako se takvi osobni podaci obrađuju, pristup osobnim podacima i informacije, među ostalim, o obrađenim osobnim podacima, o svrsi obrade, roku pohrane, iznošenju u treće zemlje itd.;
- pravo na ispravak: ispitanik ima pravo zahtijevati ispravak netočnih osobnih podataka koji se na njega odnose, a uzimajući u obzir svrhe obrade, ispitanik ima pravo dopuniti nepotpune osobne podatke, među ostalim i davanjem dodatne izjave;
- brisanje („pravo na zaborav“): ispitanik ima pravo od voditelja obrade ishoditi brisanje osobnih podataka koji se na njega odnose bez nepotrebnog odgađanja te voditelj obrade ima obvezu obrisati osobne podatke bez nepotrebnog odgađanja ako, među ostalim, osobni podaci više nisu nužni u odnosu na svrhu obrade, ispitanik je povukao privolu za obradu, osobni podaci su nezakonito obrađeni itd., ovo pravo ima ograničenja pa tako na primjer političar ne može zatražiti brisanje informacija o sebi koje su dane u okviru svojega političkog djelovanja;
- pravo na ograničenje obrade: u pojedinim situacijama (na primjer kada je točnost podataka osporavana ili kada pravo na brisanju ispitanik želi da voditelj obrade zadrži

¹⁹ <https://azop.hr/prava-ispitanika/detaljnije/posebne-kategorije-osobnih-podataka> (17.08.2018)

²⁰ Ibid

njegove podatke) ispitanik ima pravo zahtijevati da se obrada ograniči uz iznimku pohrane i nekih drugih vrsta obrade;

- pravo na prenosivost : ispitanik ima pravo zaprimiti svoje osobne podatke, a koje je prethodno pružio voditelju obrade, u strukturiranom obliku te u uobičajeno upotrebljavanom i strojno čitljivom formatu te ima pravo prenijeti te podatke drugom voditelju obrade bez ometanja od strane voditelja obrade kojem su osobni podaci pruženi, ako se obrada provodi automatiziranim putem i temelji na privoli ili ugovoru;
- pravo na prigovor: ispitanik ima pravo uložiti prigovor na obradu osobnih podataka ako se ista temelji na zadaće od javnog interesa, na izvršavanje službenih ovlasti voditelja obrade ili na legitimne interesa voditelja obrade, tada voditelj obrade ne smije više obrađivati osobne podatke ispitanika osim ako dokaže da njegovi legitimni razlozi za obradu nadilaze interese ispitanika te radi zaštite pravnih zahtjeva, također ako se ispitanik protivi obradi za potrebe izravnog marketinga, osobni podaci više se ne smiju obrađivati;
- pravo usprotiviti se donošenju automatiziranih pojedinačnih odluka : ispitanik ima pravo da se na njega ne odnosi odluka koja se temelji isključivo na automatiziranoj obradi, uključujući izradu profila, koja proizvodi pravne učinke koji se na njega odnose ili na sličan način značajno na njega utječu, osim ako je takva odluka potrebna za sklapanje ili izvršenje ugovora između ispitanika i voditelja obrade podataka, ako je dopuštena pravom EU-a ili nacionalnim pravom koji se propisuju odgovarajuće mjere zaštite prava i sloboda te legitimnih interesa ispitanika ili temeljena na izričitoj privoli ispitanika.

5. VODITELJ/ IZVRŠITELJ OBRADJE ZAŠTITE OSOBNIH PODATAKA

Voditelj obrade podataka je subjekt koji određuje svrhu, uvjete i način obrade osobnih podataka, dok je izvršitelj subjekt koji obrađuje osobne podatke u ime voditelja.

Voditelj zbirke osobnih podataka je fizička ili pravna osoba, državno ili drugo tijelo koje utvrđuje svrhu i način obrade osobnih podataka. Također, voditelj zbirke osobnih podataka mogu biti i predstavništva i podružnice stranih pravnih osoba i predstavnici stranih pravnih i fizičkih osoba, ako obrađuju osobne podatke fizičkih osoba.²¹

U svojstvu voditelja zbirke osobnih podataka mogu se pojaviti trgovačka društva ili obrti koji obrađuju podatke svojih radnika, financijske institucije koje obrađuju osobne podatke svojih stranaka, udruge koje obrađuju podatke svojih članova, škole ili fakulteti koji obrađuju osobne podatke učenika, studenata ili nastavnika odnosno svojih djelatnika, bolnice koje obrađuju osobne podatke svojih pacijenata, državna tijela ili tijela jedinica lokalne/regionalne samouprave koja obrađuju osobne podatke građana i dr.²²

5.1. Obveze voditelja zbirke osobnih podataka

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je voditi brigu o zaštiti osobnih podataka tj. dužan je obrađivati osobne podatke fizičkih osoba (građana) na pošten i zakonit način kako bi se osigurala njihova zaštita/povjerljivost, a što podrazumijeva da se osobni podaci smiju obrađivati u točno određenu (zakonitu) svrhu, uz postojanje pravnog temelja (primjerice: na temelju privole osobe čiji se podaci obrađuju, ako je obrada regulirana drugim zakonom ili u svrhu ispunjavanja zakonskih obveza), da podaci moraju biti točni i potpuni te razmjerni svrsi u koju se obrađuju.²³

²¹ <http://azop.hr/zbirke-osobnih-podataka> (01.08.2018)

²² https://azop.hr/images/dokumenti/217/brosura_vodic_za_voditelje_zbirki.pdf (01.08. 2018)

²³ <https://agencija-appa.hr/novosti/gdpr-obveze-voditelja-osobnih-podataka-prema-azop/> (01.08.2018)

Obveze voditelja zbirke:²⁴

Voditelj zbirke osobnih podataka prije prikupljanja osobnih podataka ima obvezu informirati osobe (bilo da se nađu u svojstvu radnika, stranaka, učenika, članova udruge i sl.) prvenstveno o svom identitetu, o svrsi obrade osobnih podataka, o drugim primateljima i/ili kategorijama primatelja osobnih podataka, o pravnom temelju za obradu osobnih podataka te da li se radi o dobrovoljnom ili obveznom davanju osobnih podataka.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je na zahtijev građana, odnosno njihovih zakonskih zastupnika ili punomoćnika omogućiti ostvarivanje prava na uvid u njihove osobne podatke, prava na ispravak netočnih podataka odnosno dostaviti obavijesti, izvratke, potvrde i ispise u vezi obrade njihovih osobnih podataka. Nadalje dužan je voditi točne i potpune osobne podatke koji nedvojbeno identificiraju osobe. Nepotpune ili netočne podatke dužan je dopuniti, izmijeniti ili izbrisati te o tome najkasnije izvijestiti osobu u roku 30 dana na koju se osobni podaci odnose i primatelje osobnih podataka.

Nadalje, voditelj zbirke osobnih podataka ovlašten je dati na uvid osobne podatke samo na temelju pisanog zahtjeva u kojem je naveden pravni temelj i zakonita svrha te je dužan je poduzeti odgovarajuće tehničke, kadrovske i organizacijske mjere zaštite osobnih podataka kako bi se podaci zaštitili od neovlaštenih pristupa i moguće zlouporabe.

Također voditelj zbirke osobnih podataka dužan je postupati po nalogima Agencije za zaštitu osobnih podataka kao nadzornog tijela u području zaštite osobnih podataka te omogućiti Agenciji pristup svim zbirkama osobnih podataka i drugoj dokumentaciji, kao i sredstvima obrade osobnih podataka.

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je uspostaviti evidencije o zbirkama osobnih podataka koje vodi te dostaviti evidencije u Središnji registar koji se vodi kod Agencije za zaštitu osobnih podataka (rok 15 dana od uspostave zbirke) osim navedenog vodi evidenciju o osobnim podacima koji su dani na korištenje drugim primateljima i svrsi u koju su osobni podaci dani.

²⁴ https://azop.hr/images/dokumenti/217/brosura_vodic_za_voditelje_zbirki.pdf (01.08.2018)

Voditelj zbirke osobnih podataka dužan je imenovati službenika za zaštitu osobnih podataka (obveza imenovanja odnosi se na sve voditelje zbirke koji zapošljavaju više od 20 zaposlenika) te je dužan imenovati službenika za zaštitu osobnih podataka (odluka o imenovanju) u pisanom obliku te o imenovanju izvijestiti Agenciju za zaštitu osobnih podataka u roku od mjesec dana od dana imenovanja. Isto tako dužan je službene kontakt podatke službenika za zaštitu osobnih podataka učiniti javno dostupnim na svojim web stranicama ili na drugi odgovarajući način.

5.2. Službenik za zaštitu osobnih podataka

Službenik za zaštitu osobnih podataka je osoba imenovana od strane voditelja zbirke osobnih podataka, koja vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka i ostvarivanju prava na zaštitu osobnih podataka. Službenik za zaštitu osobnih podataka uvijek je zaposlen kod voditelja zbirke (zaposlenik voditelja zbirke).²⁵

Službenik za zaštitu osobnih podataka vodi brigu o zakonitosti obrade osobnih podataka u smislu poštivanja odredbi Zakona o zaštiti osobnih podataka i ostalih propisa koji uređuju pitanja obrade osobnih podataka, upozorava voditelja zbirke osobnih podataka na nužnost primjene propisa o zaštiti osobnih podataka u slučajevima planiranja i radnji koje mogu imati utjecaj na pitanja privatnosti i zaštitu osobnih podataka, upoznaje sve osobe zaposlene u obradi osobnih podataka s njihovim zakonskim obvezama u svrhu zaštite osobnih podataka, brine o izvršavanju obveza koje su vezane uz dostavu evidencija o zbirkama osobnih podataka, omogućava ostvarivanje prava građana na uvid u njihove osobne podatke ili ispravak podataka, surađuje s Agencijom za zaštitu osobnih podataka u vezi s provedbom nadzora nad obradom osobnih podataka.²⁶

Izvršitelj obrade osobnih podataka je pravna ili fizička osoba kojoj voditelj zbirke osobnih podataka može povjeriti pojedine poslove obrade osobnih podataka na temelju pisanog ugovora pod uvjetom da je registriran za obavljanje takvih poslova.

²⁵ http://azop.hr/images/dokumenti/217/brosura_vodic_za_voditelje_zbirki.pdf (01.08.2018)

²⁶ <http://azop.hr/zbirke-osobnih-podataka> (01.08.2018.)

Prava i dužnosti izvršitelja obrade osobnih podataka:²⁷

- mora biti registriran za obavljanje takve djelatnosti smije obrađivati osobne podatke samo na temelju naloga/pisanog ugovora sa voditeljem zbirke osobnih podataka,
- mora jamčiti ostvarivanje zaštite i povjerljivosti obrade osobnih podataka,
- ne smije prosljeđivati osobne podatke trećim osobama.

Obrada osobnih podataka najčešće se povjerava izvršitelju obrade u slučajevima obavljanja samo nekih poslova u ime i za račun voditelja zbirke osobnih podataka primjerice veliki sustavi povjere poslove obračuna plaća radnika (zbirka osobnih podataka o obračunu plaća radnika od strane knjigovodstvenih servisa), zatim u slučajevima iznošenja osobnih podataka u inozemstvo (zbirka osobnih podataka radnika multinacionalnih kompanija), obrada osobnih podataka klijenata banke (zbirka osobnih podataka dužnika u postupcima naplate potraživanja), obrada osobnih podataka od strane pružatelja određenih usluga (zbirka osobnih podataka korisnika usluga).

5.3. Davanje osobnih podataka drugim primateljima

Primatelji osobnih podataka su fizičke ili pravne osobe, državna ili druga tijela kojima se osobni podaci dostavljaju na korištenje u svrhu obavljanja zakonom utvrđene djelatnosti primatelja. Dostavljanje osobnih podataka na korištenje drugim primateljima moguće je samo na temelju pisanog zahtjeva u kojem je potrebno navesti pravni temelj za dostavu osobnih podataka, svrhu u koju se podaci traže kao i opseg podataka. Nije dozvoljeno davanje osobnih podataka na korištenje drugim primateljima za čiju obradu nisu ovlašteni/ nemaju zakonsku osnovu.²⁸

Primatelji/korisnici osobnih podataka imaju pravo koristiti osobne podatke u okviru svojih zakonskih ovlasti, tj. u svrhu obavljanja zakonom propisane djelatnosti (npr. Hrvatski

²⁷ <https://azop.hr/aktualno/detaljnije/obavijest-za-voditelje-i-izvršitelje-obrade-ukidanje-sredisnjeg-registra> (01.08.2019)

²⁸ https://azop.hr/images/dokumenti/217/zastita_op_rh.pdf (01.08.2019)

zavod za mirovinsko osiguranje ili Hrvatski zavod za zdravstveno ima pravo koristiti osobne podatke radnika dobivene od strane poslodavca u svrhu ostvarivanja zakonom određenih prava radnika ili Porezna uprava ima pravo koristiti podatke o prebivalištu poreznih obveznika dobivenih od strane Ministarstva unutarnjih poslova).²⁹

5.4. Međunarodna razmjena osobnih podataka

Osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike Hrvatske u svrhu daljnje obrade samo ako država ili međunarodna organizacija u koju se osobni podaci iznose ima odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, odnosno osiguranu adekvatnu razinu zaštite.³⁰

Prije iznošenja osobnih podataka iz Republike Hrvatske, voditelj zbirke osobnih podataka dužan je, u slučaju kada postoji osnova za sumnju o postojanju odgovarajuće uređene zaštite osobnih podataka, odnosno osigurane adekvatne razine zaštite, pribaviti mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka.³¹

Adekvatna razina zaštite koju pruža država ili međunarodna organizacija procjenjuje se s obzirom na okolnosti u svezi s iznošenjem osobnih podataka a posebno s obzirom na vrstu podataka, svrhu i trajanje obrade, zemlju u koju se podaci iznose, zakonske odredbe koje su na snazi u toj zemlji te profesionalna pravila i sigurnosne mjere koje se primjenjuju u toj zemlji. Osim zemalja koje su članice Europske unije, Europska komisija objavljuje listu trećih zemalja za koje je utvrdila da imaju odgovarajuću razinu zaštite osobnih podataka.³²

Osobni podaci sadržani u zbirkama osobnih podataka smiju se iznositi iz Republike

²⁹ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb

³⁰ [https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-\(EU\)-2016/679](https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-(EU)-2016/679) (01.08.2018)

³¹ https://azop.hr/images/dokumenti/217/brosura_vodic_za_voditelje_zbirki.pdf (04.08.2019)

³² http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/adequacy/index_en.htm (01.08.2018)

Hrvatske u države ili međunarodne organizacije koje ne osiguravaju adekvatnu razinu zaštite samo u slučajevima.³³

- ako je ispitanik dao privolu za iznošenje podataka koji se na njega odnose samo u svrhu za koju je ispitanik dao privolu, ili
- ako je iznošenje nužno u svrhu zaštite života ili tjelesnog integriteta ispitanika, ili
- ako voditelj zbirke pruži dovoljna jamstva glede zaštite privatnosti i temeljnih prava i sloboda pojedinca, koja mogu proizlaziti iz ugovornih odredaba, za koja Agencija utvrdi da su odgovarajuća u skladu s važećim propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka, ili
- ako je iznošenje podataka potrebno radi izvršenja ugovora između voditelja zbirke osobnih podataka i ispitanika ili provedbe predugovornih mjera poduzetih na zahtjev ispitanika, ili
- ako je iznošenje podataka potrebno za zaključivanje ili izvršenje ugovora između voditelja zbirke osobnih podataka i treće osobe a koji je u interesu ispitanika, ili
- ako je iznošenje podataka potrebno ili određeno zakonom radi zaštite javnog interesa ili radi uspostave, ostvarenja ili zaštite potraživanja propisanih zakonom, ili
- ako se iznošenje podataka obavlja iz evidencije koja je sukladno zakonu ili drugom propisu namijenjena pružanju informacija javnosti ili svakoj drugoj osobi koja može dokazati pravni interes otvorena za uvid, podaci se mogu iznositi u onoj mjeri u kojoj su ispunjeni zakonom propisani uvjeti za uvid u pojedinom slučaju.

5.5. U koje svrhe kompanije koriste osobne podatke

Tvrtke koriste osobne podatke kako bi maksimizirale svoj profit, jer je to i glavni cilj svih gospodarskih subjekata. U prvom redu možemo reći da je tu logična potreba vezana uz isporuku određene robe/usluge da se raspolaze kontaktom kupca, kao što je e-mail, telefon ili adresa. Ovdje je također potreba tvrtki da kontinuirano nude svoje proizvode postojećim, ali i novim potencijalnim kupcima pa obrađuju osobne podatke u marketinške svrhe, a u tom slučaju pojedinci uvijek mogu zahtijevati od tvrtke prestanak takve obrade osobnih podataka.

Nadalje, ponekad tvrtke obrađuju osobne podatke na način da prikupljanjem više podataka prate ponašanje i kupovne navike pojedinaca i tako prilagode svoje poslovne aktivnosti potrebama tržišta. Pored navedenog tvrtke obrađuju osobne podatke svojih

³³ [https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-\(EU\)-2016/679](https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-(EU)-2016/679)
(01.08.2018)

zaposlenika, što je uređeno i propisima o radu kao posebnim propisima, ali i dobavljača ako su oni fizičke osobe.³⁴

5.6. Sankcioniranje povreda opće uredbe o zaštiti osobnih podataka

Prema odredbama Opće uredbe o zaštiti podataka svaka povreda će se sankcionirati novčanim upravnim kaznama koje će se izricati uz ili umjesto drugih sankcija poput upozorenja, opomena, zabrana, ograničenja itd. Iznimno, ako je riječ o manjoj povredi fizičke osobe i ako bi upravna novčana kazna bila nerazmjerna, ista se neće izricati nego će se izreći upozorenje. Najprije će se utvrditi postoji li kršenje, a zatim će se odabrati sankcija uključujući novčane upravne kazne.³⁵

Postoje dva seta kršenja, za neka kršenja (obveze voditelja i izvršitelja obrade te certifikacijskog tijela i tijela za praćenje kodeksa ponašanja) propisana je maksimalna kazna u iznosu od 10 milijuna eura ili 2% godišnjeg prometa na svjetskoj razini, a za druga kršenja (načela obrade, prava ispitanika, prijenosi u treće države, obveze u skladu s nacionalnim pravom, nepoštovanja naredbe ili pravo pristupa nadzornog tijela) propisana je maksimalna kazna do 20 milijuna eura ili 4% godišnjeg prometa na svjetskoj razini, ovisno o tomu što je veće.³⁶

Prilikom izricanja novčanih upravnih kazni vodit će se računa da je takva sankcija učinkovita i razmjerna, a za određivanje iznosa konkretne novčane upravne kazne morat će se uzeti u obzir jedanaest kriterija poput prirode, težine i trajanje kršenja, vrstu krivnje, mjere ublažavanja štete, prijašnja kršenja, tehničke i organizacijske mjere primijenjene u obradi podataka, itd.³⁷

³⁴ <https://gdprinformator.com/hr/vodic-kroz-gdpr> (04.07.2019)

³⁵ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb

³⁶ <https://medium.com/@daliborkunic/uredba-eu-o-zaštiti-osobnih-podataka-928f2e73c36e> (04.08.2019)

³⁷ Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb

6. PROMETNA NESREĆA

Prometna nesreća je slučajan i neželjen događaj za sve njene sudionike. Da je željan i namjerno izazvan, ne bi se radilo o prometnoj nesreći nego nekom drugom kažnjivom djelu u kom bi vozilo imalo ulogu sredstva izvršenja. Usprkos tome što su neki u prometnoj nesreći sudjelovali u svojstvu okrivljenika, drugi u svojstvu oštećenika ili pak slučajnog prolaznika svi imaju određene obveze. Suklano Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, koji propisuje da su svi sudionici u prometu, pa tako i sudionici prometnih nesreća, dužni voditi računa o optimalnoj sigurnosti, razvijanju solidarnosti, humanih i etičkih odnosa među ljudima te zaštiti života i zdravlja drugih osoba, osobito djece i brige o zaštiti okoliša.³⁸

Prometna nesreća je događaj na cesti, izazvan kršenjem prometnih propisa, u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula, ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće, ili je izazvana materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu, sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnuo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta.³⁹

6.1. Postupanje policije u slučaju prometne nesreće

Policijski službenik dužan je izaći na mjesto prometne nesreće i događaja u prometu o kojima je obaviješten. Policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće u kojoj ima poginulih i ozlijeđenih osoba kao i kada se sumnja na počinjenje kaznenog djela, a sukladno odredbama Zakona o kaznenom postupku.⁴⁰

Policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće s materijalnom štetom o kojoj je obaviješten: kada se jedan od sudionika udaljio s mjesta nesreće, ako u

³⁸ Željko Mršić, Poslovi i zadaće prometne policije, Zagreb 2010.

³⁹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_06_67_2224.html (05.07.2018)

⁴⁰ <http://stari.mup.hr/58.aspx> (05.07.2018)

nesreći sudjeluje vozač koji nije stekao pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije, kao i kandidat za vozača kada upravlja vozilom za vrijeme osposobljavanja, vozač kojem je vozačka dozvola istekla ili oduzeta ili mu je izrečena mjera prestanka važenja vozačke dozvole ili mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole za upravljanje motornim vozilom ili zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, vozač za kojega se osnovano sumnja da u organizmu ima droga ili lijekova koji utječu na psihofizičke sposobnosti i na sposobnosti upravljanja vozilima ili da u krvi ima nedozvoljenu količinu alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti ili utjecaja droga ili lijekova, a odbija se podvrgnuti ispitivanju ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom i vozač koji nema pomagala koja tijekom vožnje mora koristiti, kada se sumnja da je uzrok prometne nesreće tehnička neispravnost vozila kao i na izričiti zahtjev sudionika prometne nesreće. Policijski službenik dužan je obaviti i očevid prometne nesreće ako u nesreći sudjeluje vozilo tijela državne uprave, jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, diplomatskih ili konzularnih predstavništava, međunarodnih misija i sličnih međunarodnih organizacija, neregistrirano vozilo, vozilo kojem je isteklo važenje preventivnog tehničkog pregleda, vozilo koje prevozi opasne ili eksplozivne tvari ili vangabaritni teret, vozilo kojem je istekla valjanost prometne dozvole ili vozilo koje na cesti zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa druge sudionike u prometu i u svim drugim slučajevima kada se za počinjeni prekršaj može izreći zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i negativni prekršajni bodovi. U slučajevima kada nisu ispunjeni gore navedeni uvjeti policijski službenik neće obaviti očevid prometne nesreće već će uputiti sudionike da razmijene osobne podatke i podatke o vozilima te da popune i potpišu Europsko izvješće o nesreći. O poduzetom policijski službenik sastavlja službenu bilješku koja sadržava podatke o sudionicima nesreće, zapisnike o alkotestiranju, podatke o vozilima, kratak opis događaja, vremenu i mjestu nastanka prometne nesreće, opis nastalih oštećenja, fotografira mjesto događaja i vozila te na temelju utvrđenog prema prekršiteljima primjenjuje odgovarajuće ovlasti na temelju Prekršajnog zakona. Policija neće obaviti očevid prometne nesreće ukoliko vozači, sudionici prometne nesreće, u kojoj je uzrokovana samo materijalna šteta na vozilima, odmah uklone vozila s kolnika i omoguće nesmetano odvijanje prometa, popune i potpišu Europsko izvješće o nesreći ili na drugi način razmijene osobne podatke i podatke o vozilima te napuste mjesto prometne nesreće.⁴¹

⁴¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_12_142_3947.html (05.07.2018)

6.2. Dokumentacija očevida prometne nesreće

U slučaju kada se dogodi prometna nesreća u kojoj je počinjeno kazneno djelo, vrši se očevid kao hitna dokazna radnja, Zakona o kaznenom postupku.⁴²

Policija je dužna, između ostalog, uz kaznenu prijavu ili izvješće dostaviti i predmete, skice, slike, spis o poduzetim mjerama i radnjama, službene zabilješke, izjave i drugi materijal koji može biti koristan za uspješno vođenje postupka te u tom smislu i zapisnik o očevidu prometne nesreće. Odredbama Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na zapisnik o očevidu prometne nesreće kao hitnoj dokaznoj radnji nije propisano da sudionik prometne nesreće potpisuje zapisnik o očevidu. Zapisnik o očevidu prometne nesreće u kojoj je počinjeno kazneno djelo, može se zatražiti temeljem prava uvida u spis, sukladno Zakona o kaznenom postupku, kojim je isto tako propisano da se pravo uvida u spis, u skladu sa Zakonom, dopušta svakome kome je to u opravdanom interesu, a to pravo dopušta i omogućuje tijelo koje vodi postupak, ako Zakonom nije drugačije određeno, a kad je postupak završen, uvid u spis dopušta predsjednik suda ili službena osoba koju on odredi.⁴³

U slučaju kada se dogodi prometna nesreća u kojoj je počinjen prekršaj, vrši se očevid radi hitnog izvođenja dokaza, sukladno Prekršajnom zakonu.⁴⁴ Odredbama Prekršajnog zakona koje se odnose na zapisnik o očevidu prometne nesreće radi hitnog izvođenja dokaza nije propisano da sudionik prometne nesreće potpisuje zapisnik o očevidu.

Zapisnik o očevidu prometne nesreće u kojoj je počinjen prekršaj, može se zatražiti temeljem Prekršajnog zakona kojim je propisano da osim stranaka i sudionika u postupku koji nakon pokretanja postupka imaju pravo razgledati, prepisivati i preslikavati pojedine dijelove spisa, može to sud dopustiti i svakomu drugom u čijem je to opravdanom interesu. Kada je postupak u tijeku, dopuštenje daje sudac koji vodi postupak, a u njegovoj odsutnosti predsjednik suda. Kada je postupak završen, dopuštenje daje predsjednik suda. Radnje se obavljaju pod nadzorom suda, a na trošak onoga tko ih je zahtijevao.⁴⁵

Iznimno, ako je u vezi prometne nesreće počinitelju prekršaja naplaćena novčana kazna ili je uručen prekršajni nalog koji je naplaćen, navedeno pravo može se ostvariti u

⁴² Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj: 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17).

⁴³ Ibid

⁴⁴ Prekršajnom zakonu („Narodne novine“, broj: 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17),

⁴⁵ Ibid

nadležnoj policijskoj postaji. Isto tako, moguća je situacija da policijski službenik izađe na mjesto događaja prometne nesreće s materijalnom štetom te, sukladno Pravilniku o načinu postupanja policijskih službenika u obavljanju poslova nadzora i upravljanja prometom na cestama, policijski službenik neće obaviti očevid prometne nesreće već će uputiti sudionike da razmijene osobne podatke i podatke o vozilima te da popune i potpišu Europsko izvješće o nesreći.⁴⁶

O poduzetom policijski službenik sastavlja službenu bilješku koja sadržava podatke o sudionicima nesreće, zapisnike o alkotestiranju, podatke o vozilima, kratak opis događaja, vremenu i mjestu nastanka prometne nesreće, opis nastalih oštećenja, fotografira mjesto događaja i vozila te na temelju utvrđenog prema prekršiteljima primjenjuje odgovarajuće ovlasti na temelju Prekršajnog zakona. U tom slučaju se ne izrađuje zapisnik o očevidu prometne nesreće već Službena bilješka o prometnoj nesreći koja se isto tako može zatražiti temeljem Prekršajnog zakona.⁴⁷

6.3. Zapisnik o očevidu prometne nesreće- dijelovi

Zbog iznimne važnosti očevida prometnih nesreća i potrebe da se taj postupak, s obzirom na prometne zastoje i druge probleme racionalizira i ubrza Ravnateljstvo policije Ministarstva unutarnjih poslova (dalje: MUP) je izdalo posebnu uputu o načinu postupanja policijskih službenika prilikom obavljanja očevida prometne nesreće. Za sve obavljene očevide prometnih nesreća potrebno je sastaviti zapisnik o očevidu. Zapisnik o očevidu ne smije sadržavati opis koji implicira krivnju nekog od sudionika u prometu, nego samo činjenice koje su neposrednim opažanjem utvrđene osjetilima ili pomagalicama. U spisu prometne nesreće od prvog saznanja o događaju pa do zakonskog roka o uništenju spisa moraju se čuvati sva rukom pisana izvješća, bilješke, radne verzije te sve preinake koje su načinjene u procesu obrade spisa. Zapisnike o očevidu prometnih nesreća potrebno je sastaviti odmah po obavljenom očevidu.⁴⁸

Zapisnik očevidu se sastoji od slijedećih dijelova:

⁴⁶ Pravilniku o načinu postupanja policijskih službenika u obavljanju poslova nadzora i upravljanja prometom na cestama Narodne novine, broj 141/11

⁴⁷ Prekršajnom zakonu („Narodne novine“, broj: 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17),

⁴⁸ Željko Mršić, Poslovi i zadaće prometne policije, Zagreb 2010

- mjesto i dan sačinjavanja zapisnika,
- pravni temelj za sačinjavanje zapisnika: prekršajni /kaznenih,
- ime i prezime policijskoga službenika i broj značke,
- ime i prezime stručne osobe/vještaka i naziv struke vještaka,
- ime i prezime osoba koje su osiguravale mjesto događaja prometne nesreće,
- ime i prezime osobe koja je dojavila događaj s datumom i vremenom prijave,
- da li je državni odvjetnik obavješten o izlasku na mjesto događaja prometne nesreće ime i prezime i datum i vrijeme obavjesti s naznakama izlaska ili ne izlaska na mjesto događaja,
- tko je nazočan na očevidu: državni odvjetnik (ime i prezime), žrtva/oštećenih (ime i prezime), počinitelj (ime i prezime) , branitelj/odvjetnik (ime i prezime) i rukovoditelj (ime i prezime),
- datum i sat početka očevida,
- utvrđivanja točnog mjesta događaja prometne nesreće sa točkama ishodišta mjerenja,
- konstatacija da li se prometna nesreća dogodila u naselju /van naselja sa nadležnosti policijske postaje kao i nadležnosti Grada/Općine,
- kategorija ceste,
- broj ceste,
- vrsta ceste,
- osobine ceste,
- detaljan opis stanja ceste (sve dimenzije ceste, oznake na kolniku, svjetleće oznake smjera vožnje, svjetlosni upozoravajući znaci),
- stanje prometa,
- vremenske prilike,
- vidljivost,
- osobe koje su u uzročnoj vezi sa prometnom nesrećom (ime i prezime osobe, OIB, ime oca, godina i datum rođenja, mjesto rođenja, država rođenja, mjesto prebivališta, adresa prebivališta, zanimanje, stupanj stručne sprema, kategorija vozačke dozvole, datum polaganja vozačkog ispita, serijski broj vozačke dozvole, mjesto izdavanja vozačke dozvole, valjanost vozačke dozvole, vozilo kojim je upravljao u prometnoj nesreći i kvalifikacija ozljeda koje su nastale u prometnoj nesreći,
- podaci o vozilima koji su sudjelovali u prometnoj nesreći (kvalifikacija vozila, marka i tip vozila, registarska oznaka vozila, godina proizvodnje vozila, vlasnik vozila ,

datum rođenja vlasnika, vozila, mjesto i adresa stanovanja vlasnika vozila,boja vozila, broj šasije vozila,datum registracije vozila, vađenje prometne dozvole, serijski broj prometne dozvole, ime osiguravajuće kuće gdje je vozilo osigurano, broj police osiguranja, valjanost police osiguranja, broj zelenog kartona, vrsta i marka pneumatika na vozilu, istrošenost dubine gazećeg sloja pneumatika,

- nastala oštećenja na vozilu s iznošenjem nestručne procijene štete,
- podaci o oštećenim objektima vlasništvo objekta, ime i prezime vlasnika, mjesto stanovanja ili sjedišta ako je pravna osoba i adresa uz iznošenje nestručne procijene štete,
- opis mjesta događaja, tragova, položaja vozila i nastradalih (detaljan opis svih navedenih parametara),
- popis svjedoka-očevidaca podaci o istima (ime i prezime, mjesto prebivališta i adresa stanovanja),
- konstatacija da li je mjesto prometne nesreće fotografirano i skicirano,
- tko su ozlijeđeni u prometnoj nesreći (ime i prezime) i kako su zbrinuti (ime ustanove koje su sudjelovale u zbrinjavanju ozlijeđenih),
- tko je obavješten u slučaju smrti- srodstvo osobe koja je izvješćena,
- obavijest o izvršenim radnjama alkotestiranja (ime i prezime osoba koje su alkotestirane, uređaj kojim je izvršena radnja alkotestiranja i iočitana koncentracija alkohola),
- obavijest o izuzimanju krivi i urina (ime i prezime osoba od kojih se izuzima, mjesto izuzimanja i rezultat izuzimanja),
- obavijest o izrečenoj mjeri opreza oduzimanja vozačke dozvole (ime i prezime osobe prema kojoj je mjera poduzeta),
- obavijest o oduzimanju registarskih pločica (ime i prezime osobo od koje su oduzete te broj komada koji su oduzeti),
- obavijest o oduzimanju tahografskog listića,
- obavijest o određivanju vještačenja vozila, dijelova vozila ili predmeta,
- obavijest o obavljenom razgovoru sa sudionicima prometne nesreće (ime i prezime s kim je obavljen razgovor i mjesto gdje je razgovor obavljen),
- obavijest o obavljenom razgovoru sa svjedocima prometne nesreće (ime i prezime s kim je obavljen razgovor i mjesto gdje je razgovor obavljen),
- konstatacija o oduzimanju putne isprave za prelazak državne granice,

- konstatacija kome se zapisnik dostavlja,
- vrijeme zavšetka obavljanja očevida.

6.4. Zapisnik o očevidu /Uredba o zaštiti osobnih podataka

Mnogi od podataka koji se traže u Zapisniku o očevidu prometne nesreće spadaju u područje osobnih podataka.

Za uspješan rad policije, odnosno ostvarivanje njezine temeljne zadaće sprječavanje i otklanjanje opasnosti te provedbe kriminalističkog istraživanja, od presudne je važnosti prikupljanje, procjena, pohrana, obrada i korištenje podataka. Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09, 92/14, 70/19) određuje uvjete i način prikupljanja podataka normirajući da „policija prikuplja podatke pod uvjetom i na način opisan zakonom o : osobi od koje prijeti opasnost, osobi kojoj prijeti opasnost, osobi za kojom se traga, osobi za koju postoje osnove sumnje da priprema ili je počinila kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti ili prekršaj“, nezakonito pribavljenoj imovinskoj koristi, objektu, postrojenju ili pojavi od koje ili kojoj prijeti opasnost“. U prikupljanju, obradi, pohrani, i korištenju podataka policija osigurava zaštitu osobnih podataka i drugih podataka te brine o njihovoj tajnosti i povjerljivosti. Prije unosa podataka u zbirke policija vrši procjenu pouzdanosti izvora i vjerodostojnosti podataka. Podaci uneseni u zbirke mogu se koristiti samo u svrhe za koje je zbirka ustrojena. Prikupljeni podaci koriste se pri obavljanju policijskih poslova i provedbi radnji za koje je policija ovlaštena.⁴⁹

Jedan od razloga donošenja Direktive EU 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. godine o zaštiti pojedinca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprječavanja, istrage, otkrivanja ili progon kaznenih djela ili izvršenje kaznene sankcije i o slobodnom kretanju takvih podataka je i normiranje razmjene podataka. Direktiva nastoji osigurati konzistentnu i visoku razinu zaštite osobnih podataka općenito, istovremeno olakšati razmjenu podataka između članica tijela država EU. Prikupljanje, obrada, korištenje i razmjena osobnih podataka trebala bi se ujednačiti u svim državama

⁴⁹ Zakon o policijskim poslovima i ovlastima NN 76/09, 92/14

članicama EU što bi olakšalo i pojačalo međusobno povjerenje ali i slobodan tijek podataka posebice između policije i pravosuđa.⁵⁰

Osobni podaci koju su obrađeni u Zapisniku o očevidu su u skladu s Uredbom o zaštiti osobnih podataka. Osobnog sam mišljenja da je navedenih podataka koji se prikupljaju i obrađuju previše te da bi se količina navedenih podataka trebala smanjiti.

Formalno Zapisnik o očevidu se više ne izdaje kao takav ne iz razloga što je stupila nova Uredba o zaštiti osobnih podataka već iz razloga primjene Uredbe o tarifi upravnih pristojbama kao i primjena Zakona o sigurnosti prometa na cestama glede izdavanja Potvrda. Umjesto dosadašnjih preslika Zapisnika, izdavaju se Potvrde, na zahtjev i na ime sudionika no postoje i iznimke kada se izdaje Zapisnik o očevidu.

Potvrda sadrži podatke o sudionicima i vozilima, mjestu i vremenu događaja, o oštećenjima na vozilima i okvirnu procjenu štete kako je vidi policijski službenik te podatak protiv koga je pokrenut prekršajni postupak. Potvrda ne sadržavati podatke o karakteristikama opremi ceste (je li bilo prometnog znaka, pješačkog prijelaza i sl.), o pronađenim tragovima niti o svjedocima.⁵¹

Zapisnike prometnih nesreće i dalje se dostavljaju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Hrvatskom uredu za osiguranje, općinski sudovima, dok se potvrde o prometnoj nesreći izdavaju svim ostalim.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje: HZZO) na svojim web stranicama obavještava svoje korisnike koji prijavljuju ozljedu na radu, a ozlijeda je nastala uslijed prometne nesreće da su dužni dostaviti slijedeću dokumentaciju:

- Ovjerene tiskanice Prijave ozljede na radu od strane poslodavca i izabranog doktora opće / obiteljske medicine,
- izjava osigurane osobe o nastanku ozljede, medicinska dokumentacija vezana uz prijavljenu ozljedu na radu,
- Zapisnik o alкотestu i Zapisnik o policijskom očevidu,
- Ako nije bilo policijskog očevida, obvezno navesti da se policija nije opozivala,
- U tome slučaju dostaviti Izjavu osiguranika i/ili EU Izvješće o prometnoj nezgodni,

⁵⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=uriserv:OJ.L> (14.08.2019)

⁵¹ https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2009_04_47_1065.html (14.08.2018)

- Ako se radi o ozljedi na službenom putu ili prometnoj nesreći na službenom putu, potrebno je dostaviti presliku putnog naloga.⁵²

Iz navedenog je vidljivo kako Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje traži dostavu Zapisnika o očevidu mišljenja sam da u konkretnom slučaju dolazi do nepoštivanja Odredbe o zaštiti osobnih podataka. U navedenom slučaju ne poštuje se načelo „smanjenje količine podataka“ -Osobni podaci primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno u odnosu na svrhu koje se obrađuje, iz razloga što HZZO-e nisu potrebni osobni podaci svih sudionika prometne nesreće kao i svi ostali podaci koji su navedeni u Zapisniku o očevidu. HZZO-e trebao se obratiti MUP-u nadležnoj policijskoj postaji sa zahtjevom dostave podataka o određenoj osobi tj sudioniku prometne nesreće kao i svim podacima o navedenoj osobi koji su im potrebni da realiziraju svoj zahtjev (svojstvo sudionika u prometnoj nesreći, vrste i stupanj ozljeda koje je zadobio), dok osobni podaci drugih sudionika i osatli podaci nisu im bili potrebni. Ovakva situacija se pojavljuje osim kod HZZO-a i kod koncesionara koji održaje cestu, vlasnika oštećenih objekata, općina, gradova itd. Ovdje bih još obradio i koncesionare koji održavaju ceste. U trenutku kada se dogodi prometa neregularna šef smjene putem telefona izvještava nadležnog koncesionara koji održava cestu da izađe na mjesto događaja prometne nesreće ukoliko je oštećena npr. zaštitna ograda ili neki drugi objekt kojeg koncesionar održava. Na mjestu događaja zastupnik koncesionara dobije podatke o vozilu ili drugoj stvari koja je oštetila npr zaštitnu ogradu no unatoč dostupnim podacima na samom mjestu događaju koncesionar naknadno traži ili zapisnik o očevidu ili potvrdu. Kao i u prethodnom slučaju na primjeru HZZO-e koncesionaru nisu potrebni podaci o svim sudionicima prometne nesreće (vozačima i putnicima) kao i o njihovim vozilima (vozila koja nisu direktno povezana sa oštećenje zaštitne ograde) već da im je samo potreban konkretan podatak o vozaču koji je počinio prometnu nesreću kao i podatak o vozilu koji je uzročno posljedičnoj vezi s prometnom nesrećom.

Zapisnik o očevidu osim nadležnih općinskih sudova koji trebaju donijeti odluku o krivnji, trebalo bi dostavljati sudionicima prometne nesreće koji su sudjelovali u prometnoj nesreći, dok svim ostalim sudionicima ili institucijam treba dostaviti samo onaj dio osobnih podataka i ostalih podataka koje su potrebne tim sudionicima da realiziraju svoje zahtjeve ali bez mogućnosti pristupa ostalim osobnim podacima i drugim podacima sudionika prometne nesreće kao i detaljima događaja prometne nesreće.

⁵² <http://www.hzzo.hr/zastita-zdravlja-na-radu/najcesci-upiti-osiguranika/> (14.08.2018)

MUP-a je na svojim stranicama objavio tri vrste obrazaca o Zašiti osobnih podataka i to⁵³:

- Obrazac zahtijeva za pristupa osobnim podacima koji su obrađeni u Informacijskom sustavu M (odale: IS) MUP-a. Svaka osoba ima pravo na pristup osobnim podacima koji se na nju odnose a koji su uneseni u si MUP-a. Pravo osoba na pristup podacima ostvaruje se u skladu s nacionalnim pravom svake države članice pred kojom se fizičke osobe pozivaju na to pravo. Informacije se ne dostavljaju osobi na koju se odnose ako je to nužno zbog izvršenja zakonitog zadatka u vezi s upozorenjem ili zbog zaštite prava i sloboda trećih strana. Osoba se obavještuje u najkraćem mogućem roku, a najkasnije 60 dana od dana kada je zatražila pristup ili prije, ako to nacionalno zakonodavstvo omogućuje.
- Obrazac zahtijeva za izmjenom osobnih podataka koji su obrađeni u IS MUP-a. Svaka osoba ima pravo zahtijevati da se netočni podaci u vezi s njom isprave ili da se nezakonito pohranjeni podaci o njoj brišu. Pojedinaac mora biti u najkraćem mogućem roku, a u svakom slučaju najkasnije tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za ispravak ili brisanje, obaviješten o daljnjim mjerama za ostvarivanje njegovih prava na ispravak ili prije, ako nacionalno pravo tako predviđa.
- Obrazac zahtijeva za brisanjem osobnih podataka koji su obrađeni u IS MUP-a

Zahtjev mora biti vlastoručno potpisan od strane ispitanika – podnositelja zahtjeva, odnosno njegovih zakonskih zastupnika ili punomoćnika. Postupak je oslobođen bilo kakve naplate. Ispitanik je dužan u zahtjevu navesti svoje osobne podatke (ime, prezime, osobni identifikacijski broj, prebivalište, mjesto i datum rođenja, državljanstvo). Uz zahtjev je potrebno priložiti presliku važeće javne isprave kojom se dokazuje identitet podnositelja zahtjeva (osobna iskaznica ili putovnica). U svrhu lakšeg ostvarivanja prava ispitanika pripremljeni su obrasci zahtjeva za pristup, ispravak i brisanje podataka iz IS MUP-a koji su dostupni na web stranici MUP-a. U postupku za ostvarivanje prava na pristup, ispravak i brisanje podataka ispitanika može zastupati osoba ovlaštena za zastupanje. Osoba ovlaštena za zastupanje ispitanika dužna je podnijeti dokaz o ovlasti za zastupanje stranke. Pitanja u vezi ostvarivanja prava ispitanika mogu se uputiti službeniku za zaštitu osobnih podataka. Svatko tko smatra da mu je povrijeđeno neko pravo može podnijeti zahtjev za utvrđivanje povrede prava Agenciji za zaštitu osobnih podataka.

⁵³ <http://stari.mup.hr/136206.aspx> (05.08.2018.)

Osim navedenoga mišljenja sam kako je problem u prikupljanju, procjeni, pohrani, obradi i korištenju podataka od strane MUP-a RH-e osim same osjetljivosti takvih podataka i u višestrukoj i višeslojnoj zakonodavnoj i podzakonodavnoj uređenosti ovih podataka.

Trenutno MUP poslove prikupljanja, procjene, pohrane, obrade i korištenja osobnih prava je regulirano slijedećim zakonskim i podzakonskim aktima: Zakon o tajnosti podataka (NN 79/07.,86/12.), Uredba o načinu pohranjivanja i posebnim mjerama tehničke zaštite posebnih kategorija osobnih podataka (NN 139/04.), Uredba o načinu vođenja i obrascu evidencije o zbirkama osobnih podataka (NN 105/04.), Pravilnik o tajnosti službenih podataka Ministarstva unutarnjih poslova (NN 107/12.), Zakon o policijskim poslovima i ovlastima (NN 76/09., 92/14.), Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika (NN 89/10., 76/15.), Pravilnik o ustrojavanju i načinu vođenja zbirke s automatskom obradom podataka o utvrđivanju istovjetnosti osumnjičenika (NN 157/09). Uz navedene, tu su i drugi zakonski propisi koji reguliraju rad policije po posebnim područjima ili određuju policiji obavezu suradnje i pružanja asistencije drugim državnim tijelima u provedbi njihovih ovlasti. Tako se kao važna područja djelatnosti i reguliranja ističu: informacijski sustav te zaštita tajnosti osobnih podataka i drugih podataka, zaštita obitelji i mladeži, sigurnost cestovnog prometa, zaštita i spašavanje, obrana i obavještajni sustav, područje zaštite zdravlja itd. Pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. godine, Vlada Republike Hrvatske obavezna je primijeniti sve propise koje izdaju nadležne institucije Europske unije, pa tako i na primjenu uredbi o zaštiti osobnih podataka. Zemlje članice Europske unije prolaze kroz mnogobrojne promjene tijekom perioda koji su odredile njene nadležne institucije, a odnose se na obavezu povećanja sigurnosti i zaštite osobnih podataka na razini cijele unije. Kada se promotre svi zakonski propisi kojima su zaštićena ljudska prava i slobode vezani za pojedinca, njegovi osobni podaci i njegov privatni život, ponekad se čini gotovo nemoguće provesti određene policijske poslove, prikupiti potrebne osobne podatke i prikupiti saznanja nužna za uspješno provođenje određenog postupka ili istraživanja.⁵⁴ Slijedom navedenog potrebno je donjeti jedan jedinstveni zakon koji bi objedinio sve zakon s tim da bi se izbjeglo objašnjavanje pojedinih oderdi u više zakona.

⁵⁴ Stjepan Gluščić, Policija i Sigurnost, Prikupljanje, procjena, pohrana obrada i korištenje podataka, Zagreb 2017

7. ZAKLJUČAK

Uredba o zaštiti osobnih podataka prvenstveno predstavlja zakonski okvir kojim je Europska unija odlučila zaštititi privatnost građana i povećati kontrolu nad obradom osobnih podataka građana uz uvođenje zakonske obveze procjene učinka na zaštitu podataka. Zaštita osobnih podataka osjetljiva je tema a uvođenjem Uredbe o zaštiti osobnih podataka donesen je niz pravila kojima se definiraju i obrađuju okviri opsega, načina prikupljanja, obrade te prenošenje i djeljenje osobnih podataka pojedinaca. U ovom radu je uočen problem glede MUP-a a koji se ogleda u tome da u MUP-u postoji niz zakona, pravilnika, podzakonskih akata i drugih raznih dopisa koji zadiru u osobne podatke, i to opseg osobnih podataka, način prikupljanja osobnih podataka, obrada prikupljenih podataka i korištenje osobnih podataka. Policijski službenik da bi imao pravilno i zakonsko postupanje prema građanima mora biti upoznat sa svim zakonskim i podzakonskim aktima vezanim za zaštitu osobnih podataka uvelike bi mu se olakšalo kad bi se uveo jedan jedinstveni zakon koji bi obuhvati sve potrebne mjere i radnje vezane za zaštitu osobnih podataka. Nadalje tijekom rada obrađena je Uredba o zaštiti osobnih podataka na primjeru zapisnika o očevidu prometne nesreće. Iz navedenog rada je vidljivo kako niz državnih tako i drugih institucija traži da im se dostavi navedeni zapisnik o očevidu ili potvrda o događaju a samom dostavom navedenih dokumenata omogućen im je uvid u razne osobne podatke sudionika prometnih nesreća. Iz navedenoga proizlazi da bi se navedeno trebalo mijenjati na način da se raznim podnositeljima zahtjeva za zapisnicima o očevidu prometnih nesreća dostave točno oni podaci koji su vezani za njihove zahtjeve kako bi iste realizirali, dok je ostale osobne podatke potrebno zaštititi. Uz primjenu novih tehnologija, povećanjem savjesti pojedinca i većom fleksibilnosti državnih službi razina zaštite osobnih podataka podigla bi se na puno veću razinu od sadašnje.

8. POPIS LITERATURE

1. Dragičević, D., (2015.) Pravna informatika i pravo informacijskih tehnologija, Narodne novine, Zagreb.
2. Harašić, Ž.: Dometi sistemskog tumačenja u pravu; Zbornik pravnog fakulteta u Splitu br.2/209.
3. Klarić, M., (2016.) Zaštita osobnih podataka i Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu,
4. Plazonić, K.; Šoić, N. (2015) Zaštita osobnih podataka: Priručnik o zakonitoj uporabi tehnologije u svrhu obrade osobnih podataka tijekom radnog odnosa
5. Pravilniku o načinu postupanja policijskih službenika u obavljanju poslova nadzora i upravljanja prometom na cestama Narodne novine, broj 141/11
6. Prekršajni Zakon Narodne novine, 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17
7. Stjepan Gluščić, Policija i Sigurnost, Prikupljanje, procjena, pohrana obrada i korištenje podataka, Zagreb 2017.
8. Službeni list Europske unije, L 119/16 od 4.5.2016 godine.
9. Službeni list Europske unije L119/89 od 19. 01.1989 godine.
10. Sudar-Kulčar, M: Zaštita privatnosti i sigurnost pohranjenih podataka s osvrtom na izravni (direktni) marketing, Politička misao.
11. Ustav RH, Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14.
12. Zakon o kaznenom postupku Narodne novine brojevi:152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17
13. Zakon o policijskim poslovima i ovlastima NN 76/09, 92/14
14. Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka, Narodne novine 42/18, Zagreb
15. Željko Mršić, Poslovi i zadaće prometne policije, Zagreb 2010.
16. <https://agencija-appa.hr/novosti/gdpr-obveze-voditelja-osobnih-podataka-prema-azop/> (01.08.2018)
17. <https://azop.hr/aktualno/detaljnije/obavijest-za-voditelje-i-izvršitelje-obrade-ukidanje-sredisnjeg-registra> (01.08.2019)
18. <http://azop.hr/djelatnost-agencije> (20.07.2018)
19. https://azop.hr/images/dokumenti/217/zastita_op_rh.pdf (01.08.2019)
20. https://azop.hr/images/dokumenti/217/brosura_vodic_za_voditelje_zbirki.pdf (01.08.2018)

21. <http://azop.hr/info-servis/detaljnije/vodic-kroz-opcu-uredbu-o-zastiti-podataka> (15.07.2018.)
22. . <https://azop.hr/prava-ispitanika/detaljnije/posebne-kategorije-osobnih-podataka> (21.07.2018)
23. <http://azop.hr/zbirke-osobnih-podataka> (01.08.2018)
24. http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfer/adequacy/index_en.htm(01.08.2018)
25. <https://gdprinformers.com/hr/gdpr-clanci/gdpr-osobni-podaci> (14.08.2019)
26. <https://gdprinformers.com/hr/vodic-kroz-gdpr> (04.07.2019)
27. <http://www.hzzo.hr/zastita-zdravlja-na-radu/najcesci-upiti-osiguranika/> (14.08.2018)
28. <https://medium.com/@daliborkunic/uredba-eu-o-zaštiti-osobnih-podataka-928f2e73c36e> (16.08.2019)
29. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2009_04_47_1065.html (14.08.2018)
30. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html (05.07.2018.)
31. <http://stari.mup.hr/136206.aspx> (05.08.2018.)
32. [https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-\(EU\)-2016/679](https://www.zakon.hr/z/1021/Op%C4%87a-uredba-o-za%C5%A1titi-podataka---Uredba-(EU)-2016/679) (21.07.2018)